

AK-HÍRLEVÉL

EZ TÖRTÉNT JÚNIUSBAN

2022. június 15. 17.00 – Könyvbemutató Budapesten az Írószövetség székházában

Országok változnak, kultúrák maradnak

A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága, a PKÜ Kazinczy Műhelye és a Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport rendezvénye. A könyvbemutató résztvevői voltak a szerzők: **Németh Ferenc** és **Várady Tibor**. A beszélgetést **Balázs Géza** egyetemi tanár vezette. Köszöntőt mondott **Szűts Zoltán**, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógiai Karának dékánja. A köszöntő az E-NYÉK-ben olvasható itt: <https://mnyknt.hu/2022/06/19/koszonto-nemeth-ferenc-es-varady-tibor-konyvbemutatojan/>

„Trianon után a Magyarországtól elcsatolt országrészekben létkérdéssé vált a hogyan tovább. Az újraindításhoz jóváhagyásra (politikai engedélyre) is szükség volt. Nagybecskerekén alakult az első jóváhagyott, határon túli magyar művelődési egyesület 1921. március 29-én. Ez a nagybecskereki egyesület lett egy ideig a szerb–horvát–szlovén királyságbeli, majd a jugoszláviai magyar kultúregyesületek központi szervezete. Azután 1934-ben ez lett az első betiltott, határon túli magyar művelődési egyesület. 1945-ben a titói Jugoszláviában ismét Nagybecskerekén alakult az első magyar művelődési egyesület. Az egyesület történetét az újrapróbálkozások történetének is nevezhetnénk. Az ismétlődő próbálkozások kitartást és rokonszenvező hangulatot kovácsoltak, erősítették az elkötelezettséget. Ma egy újabb kihívással szembesülünk: a feledés veszélyével. A helyzetet súlyosbítja, hogy az országváltások, hatalomváltások, ideológiaváltások sodrásai nemcsak az emlékezetből, de az irattárakból is sok mindent kisépítettek. Ezzel igyekszik szembesülni Németh Ferenc és Várady Tibor Országok változnak, kultúrák maradnak című monográfiája. A levéltárakban megmaradt iratok és a korabeli sajtó tudósításai mellett a könyvnek fontos támpontja egy csodával határos módon több mint száz éven át megmaradt személyes ügyvédi (és kisebbségpolitikai) irattár. ”

A szerzők:

Németh Ferenc művelődéstörténész, Bánság-kutató, szerkesztő, az Újvidéki Egyetem szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának tanszékvezető, egyetemi rendes tanára. Az elmúlt évtizedekben 35 önálló kötete jelent meg (magyar, szerb, angol és román nyelven), zömmel a Bánát és a Vajdaság művelődéstörténetének tárgyköréből.

Várady Tibor nemzetközi jogász. A jogtudományok doktora címet a Harvard Egyetemen szerezte, rendes tagja a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémiának. A Magyar Nyelvőr védnöki testületének tagja. 1970-ben megszervezte a párhuzamos magyar oktatást az Újvidéki Egyetem Jogi Karán. Fontos szerepe volt a kisebbségi jogokról és nemzeti tanácsokról szóló szerb törvények megfogalmazásában.

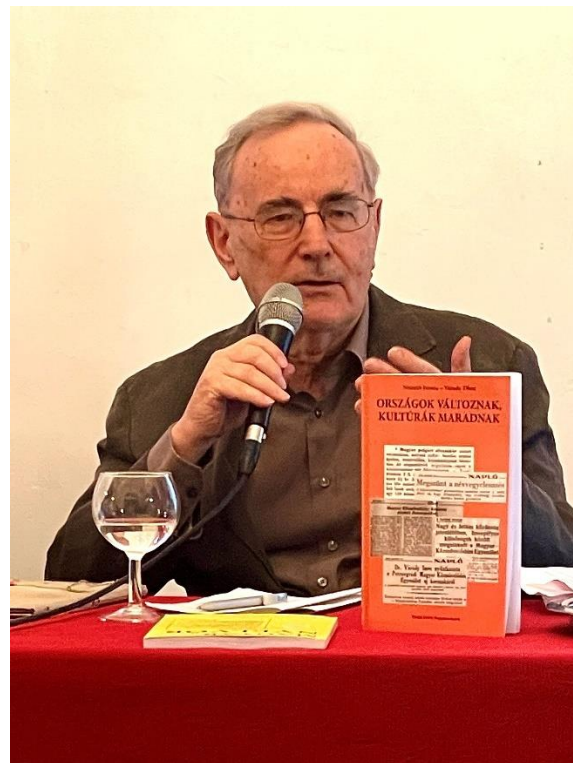

AK-HÍRLEVÉL

AK-HÍRLEVÉL

AK-HÍRLEVÉL

AK-HÍRLEVÉL

2022. június 29. 16.00 – Könyvbemutató Kisvárdán, a Várday István Városi Könyvtár olvasótermében.

Minya Károly: Színház és nyelv

A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága alelnökének könyvét Balázs Géza professzor ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

Hogyan törik a magyar nyelvet a színpadon? Mitől eredeti és különleges a Bánya-szöveg, a Székely-replika? Melyik műben olvashatunk a százszázalékos katarziszemelésről?

A Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda honlapján (www.e-nyelv.hu) 2014 októberében indult el a Színház és nyelv rovat, és 2021 márciusáig havi rendszerességgel jelentek meg az írások, amelyekből az itt fölített kérdésekre is választ kap az olvasó.

- Megjelent az 56. magyar nyelv hetén
- Kiadja a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia
- Felelős kiadó: Dr. Arató Balázs, a Társaság elnöke
- Együttműködő partnerek: Petőfi Kulturális Ügynökség – Kazinczy Műhely, Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda, Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport, Nemzeti Színház

Megvásárolható a Manyszi könyvesboltjában

 könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/minya-karoly-szinhaz-es-nyelv/>

 e-könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/minya-karoly-szinhaz-es-nyelv-e-konyv/>

AK-HÍRLEVÉL

AK-HÍRLEVÉL

AK-HÍRLEVÉL

LEGKÖZELEBBI RENDEZVÉNYEINK:

- **Élő magyaróra-tábor** a magyar irodalom és nyelv barátainak: Sátoraljaújhely, 2022. július 6–10.
- **A legjobb magyar novellák:** élményirodalom. Széphalom, 2022. július 9.
- **7. partiumi szabadegyetem** (A Sárrét története, irodalma, nyelve). Berettyóújfalú, 2022. július 18–24.
- **Tisza-túra**, Aranyosapáti, 2022. augusztus 1–5.
- **Zamárdi szabadegyetem**, 2022. szeptember 16–18.
- **4. Kárpát-medencei korrektorverseny**, Budapest és online, 2022. szeptember 24.
- **Színházzemiotika**, Eger, 2022. szeptember 30. – október 2.
- **Normavilágosság**, Budapest, 2022. november 4.

31. Tusványos. Három előadással leszünk jelen az idei bálványosi szabadegyetemen 2022. július 22-én pénteken:

- **11 órakor: Élő magyaróra-bemutató (PKÜ-sátor)**
- **13 órakor: A magyar nyelv humora (Sapientia, PKÜ, ELTE-sátor)**
- **15 órakor: Miről árulkodnak az álmaink? (PKÜ-sátor)**

Mindhárom előadást az MNYKNT tiszteletbeli elnöke, **prof. dr. Balázs Géza** tartja az ELTE, a Petőfi Kulturális Ügynökség és a Magyar Kultúra Magazin felkérésére.

A normavilágosság követelményének jogi és nyelvészeti aspektusai

A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport, a Kazinczy Műhely és a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága a demokratikus közéletet segítő kutatási és társadalmi cselekvési programot hirdet a jogi-hivatali nyelv közérthetőségéért.

A programban felkért szakemberektől várunk a témába illeszkedő elméleti és gyakorlati (módszertani) tanulmányokat, s ezt tanulmánykötetben megjelentetjük.

A tanulmányok legjobban hasznosítható, társadalmiasítható fölvetéseit bemutatjuk a szakembereknek, a sajtónak és az érdeklődő közönségnek **2022. november 4-én** Budapesten Normavilágosság címmel a IV. alkalmazott nyelvészeti ankét keretében.

Célunk a jogi nyelv olyan egyszerűsítő módszereinek kidolgozása a közönség számára, amelyek a jogszerűség fenntartása mellett a humánus, emberközelit kommunikációt részesítik előnyben (lakosságot érintő jogi levelezés, közigazgatási, szervezeti kommunikáció). A programban fel

AK-HÍRLEVÉL

kívánjuk használni a korábbi, hasonló törekvések tapasztalatait: például a KIM és a Kúria jogszabály-egyszerűsítő programját.

A következő formában várjuk a csatlakozást a kezdeményezésünkhöz:

1. Tanulmány írása
2. Módszertani javaslatok
3. Előadás a tervezett konferencián
4. A programhoz való szakmai kapcsolódás

Kapcsolat: magyarnyelvor@mnyknt.hu

Figyelmükbe ajánljuk:

Színház és nyelv

MNYKNT, Budapest, 2022

Hogyan törik a magyar nyelvet a színpadon? Mitől eredeti és különleges a Bánya-szöveg, a Székely-replika? Melyik műben olvashatunk a százszázalékos katarziszemelésről?

A Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda honlapján (www.e-nyelv.hu) 2014 októberében indult el a Színház és nyelv rovat, és 2021 márciusáig havi rendszerességgel jelentek meg az írások, amelyekből az itt fölített kérdésekre is választ kap az olvasó. Az ötlet Balázs Gézáé, a kötet lektoráé, aki tudja, hogy nagyon szeretek színházba járni, kortárs magyar drámákat olvasni, amelyeknek nyelvészként akár szó- és kifejezésnyelvhasználatát is vizsgálhatnám. A javaslat a Tiszatúrán hangozott el, még pontosabban a szatmárcsekei parton. A felvetést tett követte, a megjelent írásokból olvasható egy válogatás a kötetben, így kerekedett ki az ötvenes szám. A színházra nagyszerű metaforákat lehet alkalmazni: lélekbalzsam és gyógyír, azonban számomra a színház és a kortárs magyar dráma szívszerelem, így a szakma és a szenvedély összekapcsolódásának a szülötte ez a kötet. Nemcsak nézőként, hanem drámaolvasóként is. Hozzám a legközelebb a kortárs magyar szerzők művei állnak, így Székely Csabáé, Háy Jánosé, Egressy Zoltáné, Pintér Béláé, Kornis Mihályé, Tasnádi Istváné, a Mohácsi testvéreké és nem utolsósorban a szűkebb pátriám íróié, Ratkó Józsefé, Fazekas Istváné és Onder Csabáé.

AK-HÍRLEVÉL

Ugyanakkor több írás foglalkozik az újrafordítással, újraírással, például Parti Nagy Lajos Tartuffe- és Tisztújítás-átiratával, Závada Péter és Bíró Bence Feydeau A balek (A hülyéje) című opusával. A nyelvészszemmel olvasott drámák szövegeinek elemzése egy teljesen új műfajt képviselnek: a szubjektív nyelvészetiét. Azonban ha konkrétan kell fogalmaznom, akkor az egyéni, új szavak (neologizmusok) használatát emelném ki, valamint a különböző stílusrétegek tobzódását, egybecsengését és disszonanciáját a bemutatott művekben. Ezek egyedi színnel és humorral fűszerezik az előadást, illetve a művet. Tanárként nem hallgathatom el, hogy bizonyos szövegrészletek az oktatásban is alkalmazhatók többek között a stílusrétegek, a szóalkotási módok tanítása során, különlegességükkel mindenképpen figyelemfelkeltőnek bizonyulhatnak a „száraz” nyelvtanórán. Egy-két „vendégírás” egészíti ki a kortárs magyar drámák nyelvhasználatát bemutató írások sorát, így „igen komoly” javaslatot teszek arra, hogy miként olvassunk kortárs magyar drámát; miként oldotta meg egy színésznő azt, hogy segítsen neki a sűgő; mi az a limerick vagy az online szájreklám; olvashatók operettszöveg-variációk, színházi szösszenetek és néhány esetben a szerző nem kortárs, de az előadás új, pl.: Csokonai Vitéz Mihály: Az özvegy Karnyóné és a két szeleburdiak. Természetesen a legnagyobb „forrás” az előadásokat illetően szűkebb pátriám: a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház, a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválja, a nyíregyházi Vidor Fesztivál, de természetesen gyakran eljuthattam budapesti előadásokra is. Számomra a színház szívszerelem, a színházi bakancslistám egyik kiemelt pontja e kötet megjelenése volt, a másik: egy év alatt legalább 85 előadást szeretnék megnézni, mint a Kritikusok díjának szavazói. Az írások a megjelenés hét évének időrendjében szerepelnek, nem tartottam célszerűnek a tematikus elrendezést, mivel így a színház és a kortárs magyar dráma sokszínűsége és varázsa még fokozottabban érvényre juthat. A kötetet név- és címmutató egészíti ki, kizárólag az előadásokra, a darabokra és a színészekre, színházi kollégákra vonatkozóan. (Minya Károly)

A nyelv, a magyaroknak a magyar nyelv a legfőbb nemzetösszetartó erő. A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport 2000 óta figyeli és elemzi a magyar nyelvi jelenségeket, s jelentéseit ötévente tanulmánykötetben adja ki. A 2005-ös, 2010-es és 2015-ös jelentést követően ebben a kötetben a kutatócsoport ismét áttekinti a mai magyar nyelv állapotát a hangzásvilágtól a digitalizáció hatásáig. A szerzők figyelme kiterjed a határon túli magyar nyelvhasználatra (nyelvi tájak), és hírt adnak az elgondolkodtató (alternatív) nyelvtörténeti kutatásokról. A kötet dokumentumokat közöl a magyar nyelvkultúráról: megtalálhatók benne a 2015–2020 közötti időszak legfontosabb új szavai, valamint kifejezései. Az elemzések célja az anyanyelvi kultúrát segítő nyelvstratégia szolgálata.

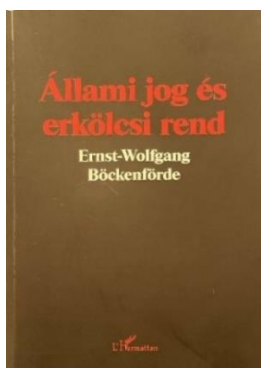

AK-HÍRLEVÉL

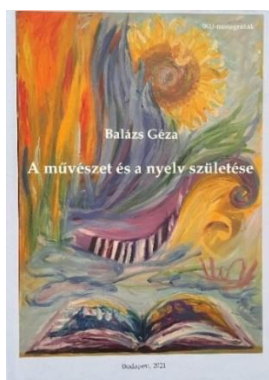
A kötet szerzői budapesti, egri, nyíregyházi nyelvészek, a határon túliakat pedig ungvári, adai, újvidéki, kassai, kézdivásárhelyi, lendvai nyelvészek képviselik.

Könyvünk az 1970-ben alapított Anyanyelvi Konferencia (ma: Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága), a 2000-ben alakult Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport, a 2006-ban létrejött Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (Manyszi) és a Petőfi Kulturális Ügynökség Kazinczy Műhelyének összefogásával valósult meg.

A kötet megvásárolható a www.e-nyelv.hu honlap könyvesboltjában.

Ernst-Wolfgang Böckenförde (1930–2019) német jog- és vallásfilozófus államelméleti munkássága nagy hatással volt az NSZK-ra, kimutathatóan Ratzinger bíborosra, a későbbi XVI. Benedek pápára, aktualitása pedig – az Európa előtt álló gondok miatt – egyre inkább növekszik. Tanulságos az ún. Böckerförde-paradoxon (vagy lemma): „A szabadelvű jogállam struktúrájának sajátja, hogy az állam létalapját olyan előfeltevések alkotják, amelyeket az állam maga nem tud anélkül garantálni, hogy ne tenné kérdésessé szabadelvű voltát.” Böckenförde legfontosabb írásait dr. Arató Balázs jogász, a Károli Gáspár Református Egyetem docense gyűjtötte csokorba, és fordította le pontosan, egyúttal közérthetően.

Balázs Gézának a magyar tudományban lappangó megközelítéseket metafizikai nyelvészet néven összefoglaló munkája a művészet és a nyelv közös gyökereit keresi. A művészet és a nyelv strukturális, funkcionális, valamint metafizikai megközelítéseiben egyaránt kimutathatók közös ontológiai (antropológiai) kapcsolatok, és adható egy teljességre törekvő magyarázat. A

AK-HÍRLEVÉL

szerző a művészet és a nyelv kapcsán a következő közös jelenségekre hívja fel a figyelmet: differenciálatlan tudatformák, ősfolklor, alapformák, együttállások, ösztönös összekapcsolódások, motorikus jelenségek, absztrakció. További közös jelenségek: ritmus, szimmetria, indexikalitás, ikonicitás, dallam és nyelv, kép és nyelv kapcsolata. A könyv négy részből (Alapvetés, Eredet, Természeti alapformák, Rekonstrukciók), ezen belül húsz fejezetből áll. A kötetet Moritz Livia festőművész páratlan színvilágú képei díszítik. A kötet megvásárolható a www.e-nyelv.hu honlap könyvesboltjában.

Információk a 2022-es TAGSÁGMEGÚJÍTÁSRÓL

Tisztelt Tagtársunk!

Tagságmegújítással kapcsolatos közleményünket honlapunkon olvashatják:

<http://mnyknt.hu/2022/01/21/tagsagmegujitas-kozlemeny/>

**2022. MÁRCIUS 1-TŐL KIZÁRÓLAG AZOKNAK A TAGJAINAK KÜLDÜNK
ELEKTRONIKUS ÜZENETEKET, AKIK MEGÚJÍTOTTÁK TAGSÁGUKAT, ÉS
ENGEDÉLYEZTÉK AZ ADATAIK HASZNÁLATÁT!**

Bankszámlánk adatai (nemzetközi és hazai) utaláshoz (tagdíjfizetés): SWIFT-kód: BUDAHUHB. Nemzetközi IBAN bankszámlaszám: HU49-10100716-01517103-00000004. Magyarországi utaláshoz: Budapest Bank 10100716-01517103-00000004. Ezeken a számlaszámokon folyamatosan várjuk tagjaink tagdíjbefizetéseit. A tagdíj összege egy évre: 3000 Ft, diákoknak: 1500 Ft.